

COLOSAS MACĀRĀRĒ

Pablo jóaripũ

Ññuduticorigue

1 ¹⁻²Yũũ Pablo Cõãmacũ booró Jesucristoyere wededutigu beserigu niiã. Múã Colosas macãrã Cõãmacũ beserirare Cristore ãñurõ padeorãre ãñuduticoa. Marĩya wedegu Timoteocã ãñuduticoi.

Cõãmacũ marĩ Pacũ múãrẽ ãñurẽ ticoaro; ãñurõ niirecutiri tiãro.

Pablo Colosas macãrãrẽ Cõãmacũrẽ sãĩbosãrigue

³⁻⁴Múãye quetire tuowú: Múã Jesucristore padeorẽre, teero biiri múã niipetira Cõãmacũrẽ padeorãre maĩrẽre tuowú. Teero tiirã, ãsã múãrẽ sãĩbosãrecõrõ Cõãmacũrẽ marĩ Òpũ Jesucristo Pacũre usenire tiorucua. ⁵Múã too sũgueropũ diamacũ maquẽ, ãñurẽ quetire tuorãra, Cõãmacũ cũũrẽ padeorãre ãñũãsepu ãñurõ tiãdarere tuomasĩyiro. ⁶Ãpẽrãcã teerora tee quetire tuorã, múãbiroora tiirã tiãyira. Niipetiropu Jesurẽ padeorã ãñurẽre tiãyira. Niipetiropu paũ basocã Jesuyere padeorã tiãyira. Cõãmacũ basocãre ãñurõ tiirẽre múã sicato tuopacãra, “diamacũ maquẽrã niiã” jĩĩ, tuomasĩncãrira niĩwũ. ⁷Epa-

fras ãsã bayiró maĩgũ múãrẽ tee quetire wederigu niĩwĩ. Cũũ ãsãrẽ padeapugũ niĩĩ. Cristore ãñurõ padecotegu niijĩgũ, múãrẽ diamacũ maquẽrẽ wederigu niĩĩ. ⁸Cũũ basiroora múãye quetire nẽjeawi. Espiritu Santo múãrẽ cãmerĩ maĩrĩ tiiriguere wedewi.

⁹Teero tiirã, tee quetire tuorĩ burecomena Cõãmacũrẽ múãrẽ sãĩbosãrucujãã. Biiro jĩĩ sãĩbosãã: “Cõãmacũ, tuomasĩrere ticonemoña cũãrẽ. Mũũ teerẽ ticorĩ, mũũ boorẽre ãñurõ masĩpetiadacua. Mũũyere tuomasĩrã, ãñurõ masĩrã niĩãdacua”, jĩĩã. ¹⁰Teerẽ sãĩbosãã múãrẽ, Cõãmacũ põna tiirõbirora niirecutiaro jĩĩrã. Múã teero niirecutira, múã tiirẽcutire cũũrẽ usenirĩ tiãdadacu; pee ãñurẽre tiinemõãdadacu; Cõãmacũrẽ masĩnemõãdadacu. ¹¹“Cõãmacũ, mũũ bayiró tutuaremena wãcũtutuari tiiyã cũãrẽ”, jĩĩ sãĩbosãã. Cõãmacũ wãcũtutuarere ticorĩ, múãrẽ merẽã wãari, múã useniremena, cúaro maniró wãcũtutujããdadacu; ¹²marĩ Pacũre usenire ticoadacu. Cũũrã múãrẽ ãñũãsepe wãaadara niirĩ tiiyĩgu. Toopũ niipetira cũũrẽ padeorã, múãcã cũũ ticorẽre ñeeãdadacu. ¹³⁻¹⁴Sicatopũre marĩrẽ

wātĩã dutirira niwã. Marĩrẽ teero biiri ññagũ, Cõãmacũ cũũ macũrẽ bayirõ maĩgũrẽ ticodiorigũ niwĩ. Cũũ macũ marĩ ñañaré tiirere acabó, netõnerigũ niwĩ. Teero tiigũ, Cõãmacũ marĩrẽ naĩtĩarõpũ niimirare wionéco, cũũ macũ dutirémenape cúũrigũ niwĩ sáa.

Basocá Cõãmacũmena añurõ niirecutire

¹⁵Cõãmacũ bauhégu niiqui. Cũũ macũ atibúrecopũ atigũ, Cõãmacũ niirecutirere, cũũ tiirécutirere ññoigũ. Cũũ niipetire Cõãmacũ bauanérigue nemoró ɸpútí macũ niĩ. ¹⁶Cõãmacũ niipetirere tiigũ, cũũ macũmenarã tiirigũ niwĩ. Ñmũáse maquẽrẽ, atibúreco maquẽrẽ, baurere, bauré, bauré, õpãrá ñmũásepũ niirárẽ, atibúrecopũ niirárẽ, teero biiri niipetirere cũũmenarã tiirigũ niwĩ. Teeré tiigũ, “yũũ macũye niãdacu” jĩiyigũ. ¹⁷Cristo niipetire bauanéadãri sũgueropũ niitoayigũ.^a Cũũmenarã cũũ bauanériguerũra teerora niirucujãã. ¹⁸Cristo niipetira cũũrẽ padeorãre dutigũ niĩ. Cũũrã niĩ cũũrẽ padeorãre catirere ticogũ. Cũũrã niĩ sũcã niipetira diarira sũguero masãsũguerigũ. Teero tiigũ, niipetirare, niipetirere niisũguerigũ niĩ. ¹⁹Cõãmacũ biiro jĩiyigũ:

“Yũũ macũ yũũ tiiróbirora niigũdaqui”. Teero tiiró, niipetire Cõãmacũ niirecutire^b Cristopũre niã. ²⁰Cõãmacũ cũũ macũrẽ marĩrẽ diabolosari tiirigũ niwĩ. Niipetire, niipetira cũũmena añurõ niirecutirere wãari tiigũda jĩigũ, Cristo curusapũ tusagũ, díi õmayudiari tiiyigũ. Cũũye díimena Cõãmacũ atibúreco macãrãmena, atibúreco maquẽmena, ñmũáse niirãmena, ñmũáse niirẽmena niimasĩjãqui.

²¹Mũã too sũgueropũre Cõãmacũrẽ masĩriyiro mēna. Mũã ñañaré tiirã niijĩrã, mũã yeeripũnarĩpũre Cõãmacũmena cãmerĩ ññadũgahera tiiróbiro niirucuyiro. ²²Teero mũã niipacari, Cõãmacũ mũãmena añurõ niirecutimasĩqui sũcã. Cristo marĩ tiiróbiro õpũũcutigũ tiioõpũũmenarã ññañarõ netõ, diayigũ. Cũũ diarigüemena Cõãmacũ mũã ññañaré manirã, ññañaré tiirĩrĩrãbiro pũtuãri tiiyigũ. Cõãmacũ mũãrẽ cũũmena niĩãrõ jĩigũ, teero tiiyigũ. ²³Mũã cũũye quetire padeorucúri, cũũ boorere tiirucúri, teero tiigũdaqui. Mũã tee quetire tũoári siro, “Cõãmacũmena niirucujããdacu” jĩiyiro. Teero tiirã, cũũmena niĩãdarere ɸseniremena yuenũcãyiro. Teero tiirã, cũũye quetire padeodúrijãña. Tee queti niipetiro macãrãpũre wedenõã. Yũũcã tee quetire wedegúra niã.

^a1.17 Juan 1.1-18.

^b1.19 Cõãmacũ niirecutire ate niã: Cũũ tutuanetõjõãgũ niiqui; basocãre maĩquí; diamacã maquẽrẽ tiiquí; niipetirere masĩqui; niipetiropũ wãarere masĩqui; basocã wãcũrere masĩqui.

**Cōāmacū Pablōre Jesuré
padeoráre tiiápututirigue**

24 Múārē tiiápunemodugama jīīgū, ñañarō netōā. Mecūtīgā yuu ñañarō netōpacú, useniremena niā. Cristo cūūrē padeoráye niādarere tiigú, ñañarō netōtōayigu. Teero tiigú, yuucā cūū netōrīrobirora cūūrē padeoráre tiiápunemodugagu, ñañarō netōā. 25 Cōāmacū yuure cūūrē padeoráre tiiápututirigu niwī. Teero tiigú, Jesuré padeoráre wedegú niā. Cūūye quetire tuomasípetijāārō jīīgū, wedea. 26 Tee queti too suguero macārāpure masīña manirígue niimiriro niwū. Cūūrē yayióre quetibiro niimiriro niwū. Atitóre Cōāmacū cūūrē padeoráre tee quetire wederémena tuomasírī tiiirígu niwī. 27 Cūūrē Cōāmacū tee masīña maniríguere, teero biiri cūū judíoa nihērārē añurō tiiádarere masírī boorígu niwī. Ate niā: Cristo múāmena niiqui; cūū múāmena niirī, añuré múā ūmuásepū cuoádarere masī, useniyuetoacu.

28 Ūsā cūūye quetire wedea. Niipetirare añurére tiidutía, cūūmena niirucujāārō jīirā. Niipetirare, tuomasíārō jīirā, añurō masírē cūū ticorémēna buea. Niipetira Jesuré padeoráre padeotutúaarō jīirā, teero tiia. 29 Teeré múārē booságū, yuu tutuaro pōōtéōrō padea; niipetire cūū yuure wācūtutuare ticorémēna buea.

2 ¹Yuu múārē bayiró wācūrere masírī boogá. Laodicea macārārē, teero biiri niipetira yuure ññahērācārē teerora wācūā. 2 Múārē biiro jīī sāibosárucua: “Cōāmacū, cūūrē yeeripūnarirē wācūtutuare ticoya. Cūā cāmerí maírémēna sícūpōna tiiróbiro niīārō. Cūācā añurō mūye maquērē tuomasípetijāārō. Teeré tuomasípetira, too suguero macārā masīña maniríguēcārē tuomasíādacua”, jīī sāibosáa. Tee masīña manirígue Cristora niīi. 3 Cristo niipetire masírere cuoquí; niipetirere tuomasíqui. 4 Teeré múārē wedea, āpērā múārē “diamacú niihēre quetimēna jīīditobocua” jīīgū. 5 Yuu aperiopú niipacu, múāmena niigū tiiróbiro tuguēnaga. Múā sícūpōna tiiróbiro niirecutirere tuogú, teero biiri Cristore bayiró padeorere tuogú, useninetōjōāga.

6 Múā sicutopure marī Ōpū Jesucristore padeoncárirobirora cūūmena niirucujāña. 7 Cūūrē añurō masínemoña. Cūūrē padeorá niijirā, cūū boorere tiirucujāña Epafra masíārē buerirobirora. Teero tiirá, Cōāmacūrē usenire ticorucujāña.

Cristore padeohéra padeorígue

8 Múā tuomasíremēna niīña: Āpērā múārē “diamacú maquērē buera tiia” jīīpacara, diamacú maquērē buericua. Wapamaníre, cūā basiro wācūrere, cūā tiirucūrere, atibúreco niirā dutirere

buecua. Múã cúa tee jĩ buerére t̃omasĩrã, “Cristoye mee niã” jĩ, cúa buerére t̃oññserijãña.

⁹Cristo marĩ tiiróbiro òp̃ũc̃u tipac̃u, niipetire Cõamacũ niirec̃utirere c̃ogú niĩ. ¹⁰Múãcã Cristomena niijĩrã, Espiritu Santore c̃onet̃jõãcu. Cristo niipetira ángeleare, wãtĩrẽ, cúa òp̃ãrãrẽ, teero biiri cúa doca niyucorare dutigú niĩ. ¹¹Múã Cristomena niinuc̃arito, widedcõãnorira^c tiiróbiro p̃tuárira niiwũ. Múãjã cõnerig̃u yapa macã caseróre widedcõãña maniyíro. Cristo, múãrẽ widedcõãrõno tiigú, diabolosarig̃u niiwĩ. Cũ diariguemena ñañarõ múã tiiréc̃utirere coserig̃u niiwĩ. Teerã marĩrẽ widedcõãnorira tiiróbiro niirĩ tiia. ¹²Cristo diaari siro, sicututi coari tutip̃u c̃ũnoyig̃u. Múãcã ocoména wãmeõtinorã, tiitutip̃u c̃ũmenarã cõãrĩra tiiróbiro niirã tiiyíro. Múã “Cõamacũ cũ tutuaremena Cristore masõyig̃u” jĩrẽre t̃oyíro. Teerẽ padeorã niijĩrã, wãmeõtiari siro, “Cristomenarã masãrira tiiróbiro niicu marĩcã” jĩ t̃omasĩyíro. ¹³Múã too s̃ug̃erop̃re Cõamacũ tiidutiriguere masĩrijĩrã, widedcõãnoña manirã niirira niiwũ. Teero biiri ñañarẽ tiiréc̃utirecãrẽ cosenõña manirã niirira niiwũ. Teero tiirã, diarirabiro^d niirucuj̃iyu ména; catirẽ petihé-

re^e ticoya maniyíro múãrẽ ména. Atitóre Cõamacũ niipetire múã ñañarẽ tiirere acabótoyig̃u sãa. Cristomenarã múãrẽ catirẽ petihere ticotoayig̃u. ¹⁴Marĩ Cõamacũ dutirere netõnuc̃awũ. Cũ tee marĩ ñañarẽ tiirere Cristo curusap̃u diabolosariguemena cosepetirig̃u niiwĩ. ¹⁵Cristo diarig̃u niipac̃u, masãjig̃u, wãtĩrẽ dutirare netõnuc̃arig̃u niiwĩ. Cũãrẽ netõnuc̃arere ãnogú, niipetira ñac̃orop̃u tiirig̃u niiwĩ.

**Atibúreco maquẽrẽ wãc̃urijãña;
Cristo boorépre wãc̃urucujãña**

¹⁶Teero tiirã, ãp̃erã múã yaarẽre, múã sinirere ñnarã, wedepatibocua. Cũmarĩcõrõ, muĩp̃urãcõrõ, semanarĩcõrõ múã cúa tiiróbiro neãricu; cúa tiiróbiro yeerisãre b̃recorei c̃orícu. Teero tiirã, múãrẽ wedepatibocua. Cũã wedepatirere t̃oññserijãña. ¹⁷Cõamacũ teerẽ sicutop̃re Cristore queorẽ ticosug̃ueg̃u tiiyig̃u. Cũ mac̃ye maquẽrẽ masĩarõ jĩig̃u, teero tiiyig̃u. Mec̃utigãrẽ Cristo jeatoai. Teero tiirã, Cristore tiiññsero booa sãa. ¹⁸Ãp̃erã múãrẽ biiro jĩditocua: “Ûsã ãñurã niã. Cõamacũ ãsãrẽ ãñurõ wãc̃ũãrõ jĩrã, beti súbusea. Ángeleare padeóa. Ûsã cãniripacara, quẽerõp̃u tiiróbiro Cõamac̃yere ññã. Teero tiirã, ãsã ãp̃erã nemo-

^c2.11 Pecas̃yemena: circuncidados.

^d2.13 “Diarirabiro” ati versículop̃re “muertos espiritualmente” jĩdug̃aro tiia pecas̃yemena.

^e2.13 “Catirẽ petihere” pecas̃yemena “vida eterna” jĩdug̃aro tiia.

ró Cõamacũye maquẽrẽ ãñurõ masiã. Múãcã ùsã tiiróbirora tiyá. Múã teeré tiihéra, wapa cwo-ádacu”, jĩcua. Múãrẽ teero jĩĩrĩ, péerogã t̃uoññúseridojãña. “Masĩrá peti niĩã ùsãjã”, jĩĩ wácũcua. Teero jĩĩãmajãrã tiĩya. Cúã bueré cúã basiro jĩĩãmare dícu niĩã. ¹⁹Cúã Cristomena niiricua. Cristo cũm̃mena niirã dícuire dutigú niĩ. Marĩ cũm̃mena niirĩ, marĩrẽ padeonemórere ticoqui. Cõamacũ booróbirora cãmerĩ maĩ, cãmerĩ tiĩápu tiĩádacu.

²⁰Cristo diari, múã cũm̃mena diarirabiro niyiuro. Sĩcũ diarigup̃ atibúreco catirá dutirére tiiriqui. Diarigup̃ tiiróbiro múãrẽ atibúreco niirã dutirére tiirjãrõ booa. ¿Deero tiirã múãpe cúã dutirére tiirucúgari? ²¹Biuro duticua: “Ñeerijãña; yaarijãña; padeñárijãña”, jĩcua. ²²Cúã teero jĩĩrã, atibúreco maquẽ máata petiádarere wedesera tiĩya. Basocá wácũr̃mena dutiré niĩã. ²³Cúã dutirére ãñurẽ tiiróbiro t̃uobócu múã, búri niiré niipacari. Cúã tee dutirére tiirã, Cõamacũrẽ usenire ticoré diamacũ maquẽrẽ tiiróbiro tiieñocua. Teero biiri cúãrẽ dutirã doca niirere ññaãrõ jĩĩrã, niipe-tira ññacorop̃ tee dutirere “ãñurõ ỹña” jĩcua. Cúã basiro cúãye õpũñĩrẽ ññaãrõ netõrĩ tiicúa. Teero tiirém̃ena cúã ññaãrẽ tiidugáre “petijóãádacu” jĩĩ wácũmicua. Cúã teero tiirã, ãñurẽ buarícua; teerora p̃t̃uájãcua sũcã.

3 ¹Cristo dia masãmuãrigu ùm̃uãsep̃u Cõamacũya wãmo diamacũñiñape duiqui. Múãcã cũm̃mena dia, cũm̃mena masãrira niijĩrã, “cũũ booré dícuire tiĩáda” jĩĩ wácũññuseya. ²Atibúreco maquẽrẽ wácũrijãña; Cristo boorépere wácũrucujãña. ³Múã Cristomena dia masãrira niijĩrã, catirere buayiro. Múã Cristomena catiré buarigue Cõamacũ p̃t̃op̃ niitoaa basocá ññah̃õp̃. ⁴Cristo múãrẽ catirere ticogú p̃t̃uataatiri, múãcã cũm̃mena atiada-cu sũcã. Cũũ tiiróbiro asibatéada-cu.

Too suguerop̃u tiirécutiriguere duujãña

⁵Múã atibúreco maquẽ ññaãrẽ tiidugárere duujãña: ãp̃erãm̃ena ññaãrõ ñeeaperijãña; ãp̃erãm̃ena múã booró ñeeaperijãña; teeré tiidugápacara, tiirjãña; ññaãrere ugaripearijãña; niyerure, apeyenórẽ boonemósãrijãña. Teeré boonemósãrãno Cõamacũrẽ wácũricua; cúãye dícuire wácũjãcua. Teero tiirã, basocá weerirare padeorãbiro tiicúa. ⁶Cõamacũ teeré tiirãnom̃ena cúãnetõjõãqui; cúãrẽ bayirõ ññaãrõ tiigúdaqui cũũrẽ netõncãre wapa. ⁷Múã too suguerop̃are teeré tiirécutirira niimiuro. ⁸Atitóre ate niipetire duujãña: Múã ãp̃erãm̃ena cúare, cúaremena wedesere, ãp̃erãrẽ ññaãrõ tiiré, ãp̃erãrẽ ññaãrõ wedesecotere, ññaãrõ múã jĩĩrere duujãña sãa. ⁹Cãmerĩ jĩĩditorijã-

ña. Múã too sugueropu niirecuti-riguere, teero biiri múã tiirécuti-rigüecãrê duujáyro. ¹⁰Atitó múã niirecutire merêã niã sáa; añurê niã. Cõamacũ múãrê tiirigu cũ tiiróbiro niirecutiario jĩgũ, múã niirecutirere wasomúãncãrĩ tiigú tiiquí. Teeména múã cũrê masĩnemorucujãadacu. ¹¹Teero tiirá, ateména pũtũáa: Marĩ Cristore padeorá watoapũre sícũ ãpẽrá nemoró upũtĩ macũ maniquí. Judíoa, judíoa niihêrã sícãrĩbiro niirã tiia; widecõãnorira, widecõãñoña manirá sícãrĩbiro niirã tiia; griegoaye wedesemasihêrã, romanuã niihêrã, dutiapienori basocá,^f dutiapienoña manirá sícãrĩbiro niirã tiia. Cristo sícũrã niĩ upũtĩ macũ. Cũũ niipetira cũũrê padeorãména niiquí.

¹²Cõamacũ múãrê maĩ. Cũũ múãrê cũũyara niĩãrõ jĩgũ, bese-yigu. Teero tiirá, biiro tiirécutiya: ãpẽrãrê bóaneõ ñña; cũãrê añurõ useniremena tiiapuya; “ãpẽrá nemoró añurá niã” jĩ wãcũrijãña; cúaro maniró yũya; cúañañarijãña; ¹³ãpẽrá múãrê naĩrõ potocórĩ, teero tũgueñajãña; ãpẽraména cúaracã, cũãrê acabóya. Marĩ Õpũ múãrê acabórirobirora múãcã acabóya. ¹⁴Cãmerí maĩñá múã. Teero maĩrá, niipetire yũ wedeariguere tiipetijãadacu. Sícũpõna tiiróbiro cãmerí suoníadacu. ¹⁵Cõamacũ múãrê, sícũpõna tiiróbiro niĩãrõ jĩgũ, bese-yigu. Cristo múãrê añu-

rõ niirecutirere ticoyigu. Teero tiirá, sícũpõna tiiróbiro añurõ niirecutiya. Cõamacũrê usenire ticorucujãña.

¹⁶Cristoye quetire añurõ wãcũ-nũnũseyã. Cũũ masiré ticoréména cãmerí bueya; cãmerí wedeya, tũomasĩãrõ jĩrã. Múã yeeripũnapu useniremena Cõamacũrê basapeo, cũũrê usenire ticoya. Sal-mopũpu jóariguere, Cõamacũye maquẽ basarére, cũũrê usenirĩ tiirére basaya. ¹⁷Niipetire múã wedeserenorê, múã tiirénorê marĩ Õpũ Jesús wãméména tiirucujãña. Jesús tiiapuremena Cõamacũ marĩ Pacũre usenire ticoya.

Jesuré padeoráre tiidutirigue

¹⁸Manucutira numiãrê ate dutia: Múã manusũmuãrê yũya. Múã Jesuré padeorá niirĩ, teeré tiidutía. ¹⁹Nũmocutira ñmuãrê ate dutia: Múã nũmosãnumiãrê maĩñá. Cúare maniréména cũãrê suoníña.

²⁰Wĩmarã, mamarãrê ate dutia: Niipetire múã pacusũmuã dutirére añurõ yũya. Múã teeré tiirí, Cõamacũ useniquí.

²¹Wĩmarã pacusũmuãrê ate dutia: Múã põnarê naĩrõ tuti, cúari tiirijãña, cũãpu bóaneõrã niirĩ jĩrã. Cũã bóaneõrã, múã dutirére tiirícua.

²²Dutiapienori basocare ate dutia: Atibúreco macãrã múãrê dutiapienori, niipetirere yũya.

^f3.11 Pecasãyeména: esclavos.

Āpĕrá cǎārĕ dutiapera ññacoro dí-cu añurō padecua, cǎāmena añurō pŕuadũgara. Cǎā manirí, padericua. Múāpe Cōāmacūrĕ padeorá niijĩrā, tiidítóro maniró padeya. ²³Niipetire múā paderéno-rĕ ũseniremena tiiyá. “Jesucristo dutiré tiiróbirora niicu teecā”, jĩ wācūtutuajāña. “Basocá dutiré dícu-re tiirá tiijámia”, jĩ wācūri-jāña. ²⁴Múā Cristore padecoteri basoca niā. Cǎūrǎ múā Ōpũ diamacũ niĩ. Teero tiigú, cǎūrǎ múārĕ ũmuásepu añurĕre ticogudaqui. Múā teeré masítóacu. ²⁵Ñañaré tiigúnopereja Cōāmacũ ñañarō netórí tiigúdaqui. Niipetira ñañaré tiirirare sicārĩbíro ñañarō netórí tiigúdaqui.

4 ¹Basocáre dutiaperacārĕ ate dutia: Múā basocá dutiaperare añurō cŕoyá. Múā masícu: Múā Ōpũ ũmuásepu niigúpecā múā tiirĕre ññaqui.

²Cōāmacūrĕ naĩrō sǎirucujāña. Añurō tũgueñasũgueremena sǎirucúya. Sǎirǎ, Cōāmacūrĕ ũsenire ticorucujāña. ³Múā Cōāmacūrĕ sǎirǎ, ũsácārĕ sǎĩbosáya. “Paũ Cristoye quetire masihĕrārĕ tũodugári tiáro”, jĩ sǎĩbosáya. Cǎũye queti too sũguero macārǎpu cǎā masĩña manirigue añurĕ queti niā. Tee queti yũ wederé wapa peresuwii-pũ duiga. ⁴Cristoye quetire basocá añurō tũomasíarō jĩrā, sǎĩbosáya, Cōāmacũ yũre wededutirirobirora wedearo jĩrā.

⁵Múā Jesuré padeohéra watoapũre añurĕ tiiĕnorecutiya. Múā

teero tiirí, añurĕ quetire múā wederi, tũoadacua. ⁶Cǎāmena wedesera, ñañarō wedesero maniró, añurĕre wedeseya. Teeré tiirǎ, múārĕ cǎā sǎĩñárí, niipetirare yũmasiĩdadacu.

Añudutiyaponorigue

⁷Īsǎ menamacũ Tíquico ũsǎ maigú múā pũtopũ wáagudaqui. Cǎũ yũmena Cristore padecote-gũ, marí Ōpũye maquĕrĕ añurō padeapugũ niĩ. Cǎũ niipetire yũre wáare quetire múārĕ wedegudaqui. ⁸Yũ cǎūrĕ múā pũtopũ ticocogudũ tiia, ũsǎye maquĕrĕ masiārō jĩgũ. Īsǎ niirecutire quetire tũorǎ, wācūtutuarĕ bũanemóadacu. ⁹Īsǎ menamacũ Onésimo ũsǎ maigú cǎũmena wáagudaqui. Cǎũ múāya macā niirucurigu niĩ. Cǎũ jĩrĕcōrō añurō tiinũnũsegũ niĩ. Cǎā niipetire ānopú wáarere múārĕ wedeadacua.

¹⁰Aristarco múārĕ añudutii. Cǎũcǎ yũmena peresuwii-pũ duii. Marcos (Bernabé tĕñcǎ) múārĕ añudutii. Apetó tiigú, cǎũ múā pũtopũ wáanetóboqui. Cǎũ jeari, yũ múārĕ too sũgueropũ jĩcorirobirora cǎūrĕ añurō boca-wa. ¹¹Āpĩ Jesús, cǎā “Justo” jĩgú, múārĕ añudutii. Paũ judíoa Jesuré padeorǎ watoapũre cǎā ĩtĩárǎrā yũre padeapuya. Cǎācǎ “Cōāmacũ dutiré basocápũre jeatoa mée” jĩrĕ quetire wederá niĩya. Cǎā yũre wācūtutuari tii-íya. ¹²Epafras múāya macā niirucurigu múārĕ añudutii. Cǎũ Cris-

tore padecotegũ niĩ. Múãrẽ bayiró sãĩbosárucui. Múãrẽ Jesuré padeorucújãrĩ booquí; teero biiri múãrẽ Cõãmacũ booré díçure tiirí booquí. ¹³Cũũ múãrẽ, Laodicea macãrãcãrẽ, teero biiri Hierápolis macãrãcãrẽ bayiró wãcũrucui. Teero tiigú, yũũmena niigũ, naĩrõ múãrẽ sãĩbosárucugũ tiii. ¹⁴Lucas Ʃcotiri basocũ ũsã bayiró maĩgú múãrẽ ãñudutii. ãpĩ Demas ãñudutire ticoi.

Wedeyaponorigue

¹⁵Laodicea macãrã Jesuré padeorã ãñuãrõ. Ninfacã ãñuãrõ.

Teero biiri cooya wiipũ neãrucura Jesuré padeorĩ põna macãrã ãñuãrõ. ¹⁶Múã atipũrẽ buepetiarri siro, Laodicea macãrãpũre ticocoya sũcã. Cũãcã cúã neãrĩ wiiipũ tiipũrẽ bueẽñoãrõ. Laodicea macãrãrẽ yũũ jóaripũrẽ múãcã bueya. ¹⁷Arquipore biiro jĩĩña: “Marĩ Õpũ padedutigũ cúũriguere ãñurõ padeyaponoña”, jĩĩña.

¹⁸Yũũ Pablo ate niituredarire múãrẽ ãñudutire ticogũ, yũũ basirora jóaa. Cõãmacũrẽ sãĩrã, wãcũña yũũ peresuwiipũ niirere. Cõãmacũ múãrẽ ãñurẽ ticoaro. Nocõrõrã jóaa.